
USTANOVA ZA PREDŠKOLSKO VASPITANJE, OBRAZOVANJE I ISHRANU DECE

„NATA VELJKOVIĆ”

KRUŠEVAC

PRAVILNIK

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Kruševac, maja 2009. godine

Na osnovu člana 3 i 14 Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu (Sl. Glasnik RS br.101/2005) i člana 26. stav 1. tačka 2. Statuta Ustanove za predškolsko vaspitanje, obrazovanje i ishranu dece „Nata Veljković”, Upravni odbor dana 28.05.2009. d o n o s i :

PRAVILNIK O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I OPŠTE ODREDBE

Čl. 1

Ovim opštim aktom – Pravilnikom u skladu sa propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih u Ustanovi za predškolsko vaspitanje,obrazovanje i ishranu dece”Nata Veljković” (u daljem tekstu poslodavac) uređuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Čl. 2

Bezbednost i zdravlje na radu podrazumeva obezbeđivanje takvih uslova na radu kojima se, u najvećoj mogućoj meri, smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji pretežno stvaraju predpostavku za puno fizičko, psihičko i socijalno blagostanje zaposlenih.

Kod poslodavca se bezbedni i zdravi uslovi rada ostvaruju primenom savremenih tehničkih, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih, i drugih preventivnih mera i sredstava u cilju otklanjanja rizika od povredivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih.

Čl.3

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

1. svi zaposleni,
2. učenici i studenti kada se nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;
3. lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova.

Čl.4

Proces rada organizuje se i sprovodi tako da se zaposlenima obezbeđuje rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Kada zbog uvođenja nove tehnologije nisu propisane mere zaštite na radu Ustanova, do donošenja odgovarajućih propisa, primenjuje opšte priznate mere zaštite na radu.

Opšte priznatom merom, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se mera kojom se može otkloniti opasnost pri radu ili smanjiti štetnost po zdravlje zaposlenog, u meri u kojoj je to razumno izvodljivo.

Čl. 5

Ovim se Pravilnikom u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu uređuju:

- Prava, obaveze i odgovornost,
- Sredstva i oprema lične zaštite na radu
- Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu.
- Predstavnik zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu
- Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
- Slučajevi i način provere radnika pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti,

II PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI

1. Posebna prava žena, omladine i invalida

Čl. 6

Zaposleni mlađi od 18 godina života ne može se rasporediti na rad, na radno mesto sa povećanim rizikom.

Radna mesta sa povećanim rizikom utvrđena su Aktom o proceni rizika.

Aktom o proceni rizika utvrđeno je jedno radno mesto sa povećanim rizikom i to radno mesto RM12- Odeljenje za pranje posuđa i transportne ambalaže u OJ”Pionir”.

Čl. 7

Zaposleni mlađi od 18 godina života ne može da radi na sledećim poslovima:

1. Pranje posuđa i transportne ambalaže u OJ”Pionir”
2. Poslovi na održavanju objekata (varenje, sečenje, bušenje i rad sa mehanizovanim električnim alatima)
3. Poslovi koji se obavljaju rukovanjem poljoprivrednom mehanizacijom,
4. Poslovi na mašinama i alatima u kuhinji, pekari, poslastičari i vešeraju,
5. Ostali poslovi koji bi po nalazu nadležnog zdravstvenog organa, mogli štetno da utiču na zdravstveno stanje i život zaposlenog, s obzirom na njegove psihofizičke sposobnosti.

Čl. 8

Zaposleni starosti od 18 do 21 godine života može se rasporediti na radno mesto sa povećanim rizikom samo po predhodno obavljenom lekarskom pregledu, kojim se potvrđuje da ispunjava uslove za rad na ovom radnom mestu.

Čl. 9

Zaposleni mlađi od 18 god. ne može se rasporediti:

1. Na rad noću,
2. Prekovremeno,
3. Na poslovima sa preraspodelom radnog vremena.
4. Sa radnim vremenom dužem od 8h dnevno i 35h nedeljno.

Čl. 10

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi :

1. Na radnim mestima sa povećanim rizikom .
2. Prekovremeno, noću i na poslovima koji su po nalazu nadležnog zdravstvenog organa štetni za njeno zdravlje i zdravlje deteta.

Čl. 11

Zaposlena žena je dužna da dostavi nalaz nadležnog zdravstvenog organa o nastupanju trudnoće, neposrednom pretpostavljenom i/ili Referentu bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane kako bi se sprovele odredbe utvrđene članom 10 ovog Pravilnika.

Čl. 12

Poslodavac je dužan da zaposlenom invalidu rada i profesionalno oboleлом zaposlenom obezbedi obavljanje poslova prema preostaloj radnoj sposobnosti, odnosno obezbedi obavljanje drugog odgovarajućeg posla u skladu sa njegovom zdravstvenom sposobnošću.

2. Obaveze i odgovornosti direktora

Čl. 13

Direktor je dužan da obezbedi zaposlenima rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Sprovodenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu direktor organizuje preko Rukovodilaca Radnih jedinica i Vrtića i drugih zaposlenih u preduzeću, kao i lica za bezbednost i zdravlje na radu, angažovane službe za medicinu rada i angažovanih pravnih lica sa licencom.

Čl. 14

Direktor razmatra stanje bezbednosti i zdravlja na radu, izveštaje lica za bezbednost i zdravlje na radu, zapisnike, rešenja i druga akta nadležne inspekcije rada, zahteve predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, preduzima i nalaže neophodne mere u cilju sprovođenja preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Direktor je odgovoran za organizovanje, sprovodenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu, tako što je dužan da:

1. predlaže upravnom odboru politiku razvoja i sprovodenja bezbednosti i zdravlja na radu;
2. odgovoran je upravnom odboru za sprovodenje i realizaciju preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu;
3. informiše upravni odbor o sprovodenju bezbednosti i zdravlja na radu i problemima u njenom ostvarivanju;
4. donese akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta u radnoj okolini i utvrdi načine i mere za njihovo otklanjanje;
5. organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno da aktom u pisanoj formi odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu, omogući mu nezavisno i samostalno obavljanje

poslova i pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i da za obavljanje tih poslova odredi lice koje ima položen stručni ispit u skladu sa Zakonom;

6. angažuje službu medicine rada i obezbedi joj uslove za samostalno obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih;

7. obezbedi finansijska sredstva za sprovođenje preventivnih mera radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, odnosno predlaže Upravnom odboru finansijski plan za realizaciju planiranih aktivnosti.

8. na zahtev lica za bezbednost i zdravlje na radu, u saglasnosti sa Zakonom angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline;

9. na zahtev lica za bezbednost i zdravlje na radu i iskazanih potreba odobrava nabavku i izdavanje na upotrebu sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu u skladu sa aktom o proceni rizika i obezbeđuje kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom ;

10. obezbedi, na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada, propisane lekarske preglede zaposlenih;

11. aktom o proceni rizika, na osnovu ocene službe medicine rada, odredi uslove koje moraju da ispunjavaju zaposleni za obavljanje određenih poslova;

12. predstavniku zaposlenih, odnosno Odboru omogući učešće u razmatranju svih pitanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, i da ih upozna sa nalazima i preduzetim merama inspekcije rada, sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljeljima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu;

13. zaposlenima omogući da biraju svog predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu i da imenuje svog predstavnika;

14. zaposlene osigura od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom, radi obezbeđivanja naknade štete, u saglasnosti sa Zakonom;

15. da na zahtev inspektora rada ili predstavnika zaposlenih dostavi izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;

16. zaposlenog za koga se u postupku periodičnog lekarskog pregleda utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mestu sa povećanim rizikom premesti na drugo radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima;

17. inspektoru rada omogući vršenje nadzora, odnosno ulazak u objekte i prostorije u svako doba kada ima zaposlenih na radu, i da odredi najmanje jednog zaposlenog koji će inspektoru rada pružati potrebne informacije i obaveštenja, i da inspektoru rada omogući uvid u dokaze o stabilnosti objekta, akte i dokumentaciju, primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad, opremi za ličnu zaštitu ili podatke i evidencije o korišćenju i skladištenju opasnih materija;

18. da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke i nepravilnosti čije otklanjanje je rešenjem naredio inspektor rada i da u pisanoj formi izvesti inspektora rada;

19. da preduzme mere da spreči pristup u krug objekta neovlašćenim licima i sredstvima saobraćaja;

3. Obaveze i odgovornosti pomoćnika direktora za vaspitno obrazovni rad

Čl. 15

Pomoćnik direktora Ustanove za vaspitno obrazovni rad odgovoran je za sprovođenje i unapređenje bezbednosti i zdravlja na radu u OJ Vrtići odnosno sprovodi odluke i naloge direktora Ustanove u vezi bezbednosti i zdravlja na radu u vrtićima.

4. Obaveze i odgovornosti rukovodilaca OJ“Pionir“ i OJ Vrtići (glavnog vaspitača)

Čl. 16

Rukovodilac OJ“Pionir“(upravnik),radne jedinice / Vrtića(glavni vaspitač) je odgovoran za sprovođenje i unapređivanje bezbednosti i zdravlja na radu, na taj način što je dužan:

1. da obezbedi zaposlenom rad na radnom mestu i radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
2. obezbedi održavanje sredstava i opreme za rad u ispravnom stanju;
3. da pri svakoj promeni tehnološkog procesa i sredstva za rad prilagodi tom procesu pre početka rada, da zaposlene i njihove predstavnike obaveštava o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koji nastaju njihovim uvođenjem, odnosno da u takvim slučajevima doneše odgovarajuća uputstva i instrukcije za bezbedan rad;
4. da obustavi svaku vrstu rada kada utvrди neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenih i zabrani korišćenje neispravnih sredstava za rad, sredstva i opreme lične zaštite i o obustavi rada obavesti direktora;
5. da obezbedi da sva oprema za rad, sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu i opasne materije budu bezbedne za rad u skladu sa dokumentacijom proizvođača, propisima o bezbednosti i zdravlju na radu, tehničkim propisima i standardima;
6. da ne dozvoli upotrebu alkohola i pušenje na nedozvoljenim mestima za vreme rada, da udalji iz procesa rada zaposlenog koji je pod uticajem alkohola ili puši na nedozvoljenom mestu, i da naloži proveru sa ciljem da se utvrdi da li je zaposleni pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
7. da odredi određeni broj zaposlenih za osposobljavanje u cilju pružanja prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti, kao i da organizuje pružanje prve pomoći povređenom ili naglo obolelom licu;
8. da o svakoj povredi na radu odmah izvesti direktora i lice za bezbednost i zdravlje na radu, a u slučaju da se radi o teškoj, smrtnoj ili kolektivnoj povredi na radu, odnosno povredi na radu zbog koje je zaposleni nesposoban za rad duže od tri uzastopna radna dana
9. da ne dozvoli rad zaposlenom koji nije osposobljen za bezbedan i zdrav rad;
10. da vidno obeleži i istakne oznake za bezbednost ili zdravlje radi obaveštavanja i informisanja zaposlenih o rizicima u tehnološkom procesu, pravcima kretanja i dozvoljenim mestima zadržavanja kao i o merama za sprečavanje i otklanjanje rizika;
11. da onemogući pristup mestima na kojima preti neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja zaposlenima koji nisu osposobljeni za rad na tim mestima, koji nisu dobili posebna uputstva i nisu snabdeveni odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu;
- 12 da sarađuje sa stručnim licem za bezbednost i zdravlje na radu, da ga upozna sa tehnološkim procesom, preraspoređivanju zaposlenih sa jednih poslova na druge unutar radne jedinice/vrtića ili raspoređivanju radnika iz drugog vrtića/radne jedinice na poslovima u svom vrtiću/radnoj jedinici, rizicima u procesu rada i merama za otklanjanje rizika, kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na svim radnim mestima kod poslodavca;
13. da preduzima i druge propisane mere u skladu sa zakonom i tehničkim propisima.

5. Obaveze i odgovornosti zaposlenih na poslovima komercijale (nabavke)

Čl.17

Zaposleni na poslovima komercijale(nabavke), je dužan da prilikom nabavke obezbedi da nabavljena oprema za rad, sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu ili opasne materije imaju propisanu dokumentaciju na srpskom jeziku za njihovu upotrebu, održavanje, odnosno pakovanje, transport, korišćenje i skladištenje;

6. Obaveze i odgovornosti Referenta za bezbednost i zdravlje na radu, PPZ i odbrane

Čl. 18

Referent bezbednosti i zdravlja na radu,ppz i odbrane je dužan da:

1. položi odgovarajući stručni ispit za obavljanje poslova iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
2. vrši kontrolu, odnosno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu, daje savete direktoru i rukovodiocima Radnih jedinica/ Vrtića u planiranju, izboru i korišćenju i održavanju sredstava za rad i opreme za ličnu zaštitu na radu;
3. vodi postupak procene rizika, odnosno sastavi plan akcije sprovodenja postupka procene rizika;
4. učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada;
5. na zahtev direktora sačini izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;
6. organizuje preventivna ispitivanja uslova radne okoline i opreme za rad koja podleže ispitivanju od strane pravnog lica sa licencom;
7. predlaže direktoru preventivne mere koje treba preduzeti za poboljšanje uslova rada, naročito za obavljanje poslova na radnim mestima sa povećanim rizikom i predlaže izmene akta o proceni rizika u slučaju pojave nove opasnosti i promene nivoa rizika;
8. daje saglasnost na kvalitet sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u postupku nabavke ;
9. priprema i sprovodi osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad i vrši proveru osposobljenosti;
10. učestvuje u donošenju opštih akata iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i priprema uputstva za bezbedan rad i redovno kontroliše njihovu primenu;
11. privremeno zabrani obavljanje pojedinih poslova, odnosno zabranjuje rad na radnim mestima ili upotrebu sredstava za rad kada utvrdi da postoji neposredna opasnost po život i zdravlje zaposlenih i o zabrani u pisanoj formi izveštava direktora i nadležnu inspekciju rada u slučaju da radovi nisu obustavljeni;
12. prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i o bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
13. sarađuje i koordinira rad sa pravnim licima za poslove bezbednosti i zdravlja na radu sa licencom i službom za medicinu rada;
14. organizuje predhodne i periodične lekarske pregledе zaposlenih koji rade na radnim mestima sa povećanim rizikom;
15. redovno prati sve rokove u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, priprema izveštaje za inspekciju rada o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti i drugim naloženim obavezama;

16. u pisanoj formi obavesti zaposlenu ženu za vreme trudnoće, zaposlenog mlađeg od 18 godina života i zaposlenog sa smanjenom radnom sposobnošću o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju veće bezbednosti i zdravlja na radu;

17. odmah po saznanju, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, usmeno i u pisanoj formi prijavi nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu unutrašnjih poslova svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih;

18. najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od saznanja prijavi nadležnoj inspekciji rada profesionalno oboljenje, odnosno oboljenje u vezi sa radom;

19. predstavniku zaposlenih omogući uvid u sva akta koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;

20. vodi i čuva svu evidenciju o bezbednosti i zdravlju na radu saglasno sa Zakonom;

21. izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju i oboljenju u vezi sa radom koje se dogode na radnom mestu dostavi penzijsko invalidskom osiguranju i zaposlenom koji je pretrpeo povredu na radu, odnosno oboljenje;

22. sarađuje sa inspekциjom rada i učestvuje u postupku nadzora i kontrole sproveđenja mera bezbednosti i zdravlja na radu u ustanovi;

23. prati i proučava najnovija dostignuća i iskustva iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

24. sprovodi i obavlja druge stručne poslove za bezbednost i zdravlje zaposlenih u ustanovi u skladu sa zakonom, standardima i tehničkim propisima.

7. Obaveze i odgovornosti Šefa službe održavanja,Rukovodilaca proizvodnje kuhinje,pekare,postastičare, vešeraja, Organizatora lutkarske radionice i Medicinske sestre za preventivnu zdravstvenu zaštitu

Čl. 19

Šef službe održavanja, Rukovodioci proizvodnje kuhinje, pekare, poslastičare, vešeraja i Medicinska sestra za preventivnu zdravstvenu zaštitu, sarađuje sa rukovodiocem Radne jedinice/Vrtića i licem za bezbednost i zdravlje na radu u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu i odgovoran je za sproveđenje preventivnih mera:

1. da pri raspoređivanju zaposlenog na mesto rada upozna sa opasnostima, štetnostima i merama za bezbedan i zdrav rad;

2. da ne dozvoli obavljanje radnih zadataka zaposlenom bez upotrebe odgovarajućih sredstava lične zaštite.

3. da zaposlenog koji je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti udalji sa rada, kao i zaposlenog koji puši na mestima gde to nije dozvoljeno;

4. da obustavi rad kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenog i zabrani korišćenje neispravnih sredstava za rad, sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu i o tome obavesti rukovodioca radne jedinice;

5. da daje uputstva i instrukcije zaposlenom za bezbedan i zdrav rad kada uoči da se rad obavlja na nepravilan i nebezbedan način;

6. da zabrani rad zaposlenom koji radi bez propisanih sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;

7. da odmah, o svakoj povredi na radu izvesti rukovodioca Radne Jedinice / Vrtića, pomoćnika direktora, direktora i lice za bezbednost i zdravlje na radu, a u slučaju smrtnе, teške ili kolektivne povrede na radu da obezbedi mesto povređivanja u cilju vršenja uviđaja;

8. ukoliko je do povrede na radu došlo van radnog vremena lica za bezbednost i zdravlje na radu, u vreme državnih i verskih praznika, kao i bilo koje druge okolnosti kada lice za bezbednost i zdravlje na radu nije na radnom mestu, šef službe je dužan da obavesti lice za bezbednost i zdravlje na radu putem telefona, obezbedi mesto povređivanja, i postupi dalje po instrukcijama dobijenim od lica za bezbednost i zdravlje na radu.

9. da sarađuje sa stručnim licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na svim radnim mestima na kojima rade zaposleni kojima je neposredni rukovodilac;

10. da u slučaju povrede ili iznenadne bolesti zaposlenog organizuje pružanje prve pomoći, kao i da organizuje hitnu dojavu odgovarajućoj medicinskoj ustanovi;

11. da u slučaju požara i drugih elementarnih nepogoda organizuje evakuaciju i spasavanje lica i imovine i blagovremeno izvesti vatrogasnu jedinicu i druge organe;

12. da onemogući pristup mestima na kojima preti neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja zaposlenima kojima je neposredni rukovodilac, a koji nisu osposobljena za rad na tim mestima, koji nisu dobili posebna uputstva i nisu snabdevena odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu;

13. šef službe održavanja posebno je odgovoran za poslove elektrozavarivanja, zavarivanja ili sečenja gasom, rezanja i brušenja na mestima (koja nisu stalna mesta zavarivanja), u smislu pravovremenog izdavanja zahteva za izdavanje odobrenja od strane Referenta bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane i organizovanja rada na bezbedan način u smislu primene propisanih odobrenja za izvođenje ovih radova.

8. Obaveze i odgovornosti Poslovode automehaničarske radionice

Član 20

Poslovoda automehaničarske radionice pored odgovornosti propisanih u članu 19 ovog Pravilnika:

1. odgovoran je za pravilno funkcionisanje transporta i rad zaposlenih koji učestvuju u transportu
2. čuva i vodi evidencije o održavanju vozila.

3. odgovoran je ako u saobraćaj pusti neispravno vozilo.

4. odgovoran je za čuvanje, rukovanje i održavanje osnovnih sredstava i alata koji koristi za održavanje i popravku vozila

5. odgovoran je za poštovanje mera bezbednosti i zdravlja na radu i protiv požarne zaštite u automehaničarskoj radionici

9. Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih

Član 21

Zaposleni je dužan:

1. da poštuje propise o bezbednosti i zaštiti života i zdravlja na radu, odnosno primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi sredstva za rad i opasne materije, da koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje, kao i bezbednost i zdravlje drugih lica;

2. da pre početka rada pregleda svoje radno mesto i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti šefa ili rukovodioca Radne Jedinice;

3. da pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad očisti, odnosno ostavi u urednom stanju, tako da ne ugrožavaju druge zaposlene;

4. da sarađuje sa Rukovodiocem, šefom i stručnim licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na radnim mestu na kojem radi;

5. da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;

6. da odmah, u skladu sa svojim saznanjima, obavesti šefa ili rukovodioca Radne jedinice / Vrtića o nepravilnostima, štetnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;

7. da se na zahtev Rukovodioca radne jedinice/Vrtića ili šefa podvrgne proveri da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;

8. da obavi lekarski pregled na koji se upućuje, ako je aktom o proceni rizika utvrđeno da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom;

Čl. 22

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo:

1. da rukovodiocu radne jedinice/ vrtića, šefu ili stručnom licu za bezbednost i zdravlje na radu daju predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu;

2. da kontrolišu svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti;

3. da izaberu jednog ili više predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu;

4. da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju i da napusti radno mesto, odnosno radnu okolinu, ako mu preti neposredna opasnost po život ili zdravlje

Čl. 23

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

1. ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje;

2. ako u toku osposobljavanja za bezbedan rad nije upoznat sa svim rizicima i merama za njihovo otklanjanje;

3. duže od punog radnog vremena, odnosno noću, ako bi, prema oceni službe medicine rada, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;

4. na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbedan rad;

5. ako mu poslodavac nije obezbedio propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom.

III SREDSTVA I OPREMA ZA LIČNU ZAŠTITU NA RADU

Čl. 24

Zaposlenima pripadaju sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu predviđena Aktom o proceni rizika na konkretnim radnim mestima. Data su u Pregledu sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu koja se daju na korišćenje sa orijentacionim rokom upotrebe prema poslovima koje zaposleni obavlja.

Čl. 25

Nabavku sredstava lične zaštite vrši Služba nabavke po predhodno dostavljenom zahtevu od strane Referenta bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane, koji odobrava direktor.

Čl. 26

Izdavanje zaposlenima sredstava lične zaštite vrši magpcioner robe po dostavljenom nalogu ili spisku za podelu od strane Referenta bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane.

Nakon izdavanja sredstava lične zaštite magpcioner formira potrošnicu, koju dostavlja Referentu bezbednosti, na osnovu koje se fornira i čuva evidencija o sredstvima lične zaštite izdatih zaposlenima.

Čl. 27

Ako pojedina sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu nisu predviđena Čl. 24 ovog Pravilnika, a pri vršenju određenih poslova takva potreba postoji, neposredni rukovodilac radnika uz saglasnost Referenta bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane daće na upotrebu odgovarajuće sredstvo.

Rokovi korištenja sredstava lične zaštite na radu iz Čl. 24 ovog pravilnika su orijentacioni, a u slučaju da se sredstva oštete pre planiranog roka, radniku se daje na korištenje drugo odgovarajuće sredstvo ili oprema za ličnu zaštitu na radu.

Čl. 28

Radnik kom je prestao radni odnos ili je raspoređen na drugo radno mesto, na kom ne postoji potreba za upotrebot sredstava lične zaštite, kojima je bio zadužen u obavezi je da ista vratí u magacin.

U magacin se vraćaju ona sredstva lične zaštite kojima nije istekao predviđeni rok upotrebe, a na osnovu liste razduženja koju izdaje Referent bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane.

Ukoliko radnik nije u mogućnosti da izvrši povraćaj navedenih sredstava lične zaštite u magacin izvršće se naplata istih, putem obustave od preostale zarade.

IV ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Čl. 29

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu u Ustanovi obavlja lice za bezbednost i zdravlje na radu, koje imenuje direktor i koje ima položen stručni ispit.

Čl. 30

Lice za bezbednost i zdravlje na radu koje obavlja poslove bezbednosti i zdravlja na radu kod poslodavca neposredno je odgovorno direktoru i ne može da trpi štetne posledice ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom.

V PREDSTAVNIK ZAPOSLENIH ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Čl.31

Zaposleni biraju 5(pet) predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu, koji obrazuju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, a Poslodavac imenuje u Odbor najmanje jednog svog predstavnika.

Postupak izbora i način rada predstavnika zaposlenih i Odbora, broj predstavnika zaposlenih kod Poslodavca, kao i njihov odnos sa sindikatom uređuju se kolektivnim ugovorom.

Čl.32

Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih, odnosno Odboru omogući:

1. uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
2. da učestvuju u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih, odnosno Odbor informiše o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu.

Čl. 33

Predstavnik zaposlenih, odnosno Odbor imaju pravo:

1. da Poslodavcu daju predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
2. da zahtevaju od Poslodavca da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih;
3. da zahtevaju vršenje nadzora od strane inspekcije rada, ako smatraju da Poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Predstavnik zaposlenih, odnosno član Odbora imaju pravo da prisustvuju inspekcijskom nadzoru.

Čl.34

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih odnosno Odbor upozna:

1. sa nalazima i predlozima ili preduzetim merama inspekcije rada;
2. sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu;
3. o preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje.

Čl.35

Poslodavac i predstavnik zaposlenih, odnosno Odbor i sindikat, dužni su da međusobno saraduju o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu, u skladu sa ovim pravilnikom, zakonom i drugim propisima.

VI OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH

Čl. 36

Ospozobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad vrši se u cilju upoznavanja zaposlenog sa svim vrstama rizika na radnom mestu na kojem zaposleni obavlja svoje poslove i konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa aktom o proceni rizika.

Ospozobljavanje zaposlenih vrši se kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novog sredstva za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.

Ospozobljavanje zaposlenih iz st. 1. ovog člana obavlja se u toku radnog vremena i troškovi ospozobljavanja ne mogu biti na teret zaposlenog.

Čl. 37

Ospozobljavanje zaposlenih obavlja lice za bezbednost i zdravlje na radu .

Lice za bezbednost i zdravlje na radu pripremom i u toku sprovodenja prilagođava ospozobljavanje specifičnostima svakog radnog mesta.

Ako zaposleni kod poslodavca obavlja poslove na više radnih mesta ospozobljavanje se vrši za svako radno mesto.

Čl. 38

Lice za bezbednost i zdravlje na radu, u saradnji sa rukovodicima Radnih jedinica i Vrtića obavlja ospozobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad teoretski i praktično.

Provera teoretske i praktične ospozobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu.

Način i postupak provere ospozobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad utvrđuje se Programom ospozobljavanja, odnosno Aktom o proceni rizika.

VI I NAČIN PROVERE ZAPOSLENOG DA LI JE POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Čl. 39

Provera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se u sledećim slučajevima:

1. ukoliko se posumnja da je zaposleni konzumirao alkohol ili druga sredstva zavisnosti pre dolaska na rad, odnosno u toku rada na svom radnom mestu,
2. ekscentričnog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanja materijalnih šteta, vređanja drugih zaposlenih i u drugim sličnim slučajevima,
3. povrede na radu i to kako za povredenog zaposlenog, tako i za zaposlenog koji je izazvao povredu,
4. kada direktor, rukovodilac R.J./Vrtića, šef ili lice za bezbednost i zdravlje na radu proceni da treba izvršiti proveru.

Čl. 40

Provera da li je radnik pod uticajem alkohola vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkoholmetar i dr.), ili stručnim pregledom odgovarajuće medicinske ustanove u skladu sa propisima.

Proveru da li je zaposleni pod uticajem sredstava zavisnosti vrši odgovarajuća medicinska ustanova.

Čl. 41

O izvršenoj proveri sačinjava se zapisnik i o rezultatima provere se obaveštava direktor preduzeća.

Čl. 42

Zaposleni kod koga se utvrdi prisustvo alkohola i drugih sredstava zavisnosti, ili odbije da se podvrgne proveri, ne sme započeti odnosno nastaviti rad,

Zaposleni čini povredu radne obaveze ukoliko se proverom utvrdi prisustvo alkohola i drugih sredstava zavisnosti i ako odbije da se podvrgne proveri, zbog čega mu poslodavac može otkazati ugovor o radu.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43

Referent bezbednosti i zdravlja na radu, ppz i odbrane je dužan da obezbedi da Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu bude dostupan svim zaposlenima.

Član 44

Ne pridržvanje odredbi ovog Pravilnika zaposleni podleže disciplinskoj odgovornosti, kao i kaznenim odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu od strane inspekcije rada.

Član 45

Pitanja koja nisu regulisana i uređena ovim Pravilnikom neposredno će se rešavati primenom Zakona i podzakonskih akata.

Član 46

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Ustanove.

Član 47

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bezbednosti i zdravlju na radu br.2682 od 16.07.2007.god.

Objavljeno na oglasnoj tabli:
U Kruševcu _____ 2009. godine

M.P.

Predsednik Upravnog odbora:
Dr.Miroslava Ceković,